

BILANCE

GRĀMATVEDĪBA LIKUMDOŠANA FINANCES

9,00 EUR

Nr. 7 (451)
2019. GADA
JŪLIJS

Jānis Reirs

6. lpp.

Nodokļus
nevajag
mainīt
mainīšanas
pēc

Jauns IFAC IESBA
Starptautiskais
profesionālu
grāmatvežu
ētika kodekss

16. lpp.

Steidzami
jāmeklē iespējas
vienkāršot un
atvieglot mazo
uzņēmēju
nodokļus

22. lpp.

Gatavojoties
vienotā nodokļu
konta ieviešanai

28. lpp.

Kapitāldaļu
nodošana
cītai personai

20. lpp.

Finanšu
sviras efekts

34. lpp.

Par publiskās apspriešanas uz risku balstītas pieejas vadlīnijām grāmatvedības pakalpojumu sniedzējiem

2019. gada 25. februārī FATF (Finanšu darījumu darba grupa) iepazīstināja ar projekta vadlīnijām grāmatvežiem, kuru mērķis ir palīdzēt grāmatvedības sektora speciālistiem, uzraudzības un kontroles institūcijām un citiem profesionāļiem, kas palūdzas uz grāmatvežu darbību saistībā ar uz risku balstītas pieejas piemērošanu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanā.

Lai īstenotu FATF rekomendāciju pamatmērķus, grāmatvedības speciālistiem ir jāatbilst ētikas pamatprincipiem kā profesionāļiem, lai izvairītos no palīdzības noziedzniekiem un/vai noziedzīgas darbības veicināšanas.

Lai izpildītu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas (NILL/TF) novēršanas likuma prasības, grāmatvedības profesiju pārstāvjiem ir jāievēro uz risku balstīta pieeja. Uz risku balstīta pieeja NILL/TF nozīmē, ka valstis, kompetentās iestādes, noteiktie nefinanšu uzņēmumi un sabiedrības (DNFBP), grāmatvežus ieskaitot, nosaka, izvērtē un saprot NILL/TF riskus, kuriem tie ir pakļauti, un veic saprātīgus un samērīgus NILL/TF pasākumus, lai efektīvi pārvaldītu un mazinātu riskus.

Uz risku balstīta pieeja nedod 100% garantiju, var būt gadījumi, kad grāmatvedības prakse ir veikusi visus samērīgos NILL/TF pasākumus, lai identificētu un mazinātu riskus, bet joprojām tika izmantota NILL/TF nolūkos. Grāmatvedības profesionāļiem ir jāpiemēro uz risku balstīta pieeja tā, lai grāmatvedības prakse neapzināti vai citādi neveicinātu vai neatvieglotu NILL/TF.

Arpakalpojumu grāmatvežiem, kas ir NILL/TF novēršanas likuma subjekti, ir jāidentificē un jāuztur saprātīga sistēma par sektora riskiem, kas prasa resursus un apmācību. Grāmatvedības sektora uzraudzības un kontroles institūcijām tas prasa izpratni par attiecīgā sektora raksturīgajiem NILL/TF riskiem, lai attiecīgi veicinātu pasākumus, kas varētu mazināt šādus riskus.

Nosakot nepieciešamos pasākumus, uz risku balstīta pieeja var radīt vairākas grūtības grāmatvedības profesiju pārstāvjiem. Grāmatvedības praksēm ir jāizstrādā iekšējā politika, procedūras un kontrole, tostarp atbilstības pārvaldības kārtība un atbilstības pārbaudes procedūras, lai nodrošinātu standartus darbinieku vidū. Sistēmas izstrādē ir nepieciešami resursi un zināšanas gan valsts, gan nozares līmenī, lai apkopotu un interpretētu informāciju par riskiem. Uz risku balstīta pieeja ir atkarīga arī no personām, kas nosaka spriedumus, izstrādājot politiku un procedūras. Tas arī rada variācijas praksē, kas var novest pie novatoriskiem risinājumiem.

Krista Zinaīda Reinberga,

Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācijas juriste Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma piemērošanas jautājumos

No otras puses, var rasties situācijas, kad grāmatvedības sektora speciālisti nesaprot, kā ievērot noteikumus, piemērojot uz risku balstītu pieeju praksē.

Grāmatvežiem ir jābūt izpratnei par riskiem un jāspēj pieņemt pamatotus spriedumus. Tas prasa profesiju un tajā esošās personas celt zināšanas praksē un apmācībās. Ja grāmatvedis cenšas piemērot uz risku balstītu pieeju bez pietiekamas pieredzes vai izpratnes par riskiem, ar ko saskaras nozarē, viņš var pieņemt kļūdainus spriedumus. Grāmatvedis var pārvērtēt risku, kas noved pie resursu izšķērdēšanas, vai arī risks var tikt nepilnīgi novērtēts un tādējādi radīt neaizsargātību. Uz risku balstītas pieejas efektivitāte ir atkarīga no kompetento iestāžu un grāmatvedības profesijas speciālistu kopīgas izpratnes par pieejas nozīmi, piemērošanu un risku mazināšanu.

FATF vadlīnijās NILL/TF riski ir iedalīti trīs kategorijās — valsts/ģeogrāfiskais risks, klientu risks un darījumu/pakalpojumu risks. Katrā kategorijā uzskaitītie riski nodrošina sākumpunktu, lai grāmatveži varētu tos izmantot, izstrādājot sev piemērotu sistēmu.

Projekta vadlīnijas grāmatvežiem ir pieejamas FATF mājaslapā angļu valodā. FATF plāno pieņemt vadlīnijas 2019. gada jūnija plenārsēdē, pēc kurām būs iespējams vadīties, novērtējot savus riskus praksē. ■

Projekta vadlīnijas grāmatvežiem:
<https://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/public-consultation-guidance-tcsp.html>